

4. Равчина Т.В. Діяльність викладача вищої школи у контексті сучасної філософії освіти / Т.В. Равчина // Вісник Львівського університету. Серія: Педагогіка. – 2009. – Вип. 25. – Ч. 3. – С. 11-22.

5. Співаковська Є.О. Теоретичні та методичні основи підготовки майбутнього вчителя гуманітарних спеціальностей до професійної діяльності в полісуб'єктному навчальному середовищі : автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Херсонський державний університет. Херсон, 2016. 38 с.

6. Littlejohn S., Foss K. Theories of human communication / S. Littlejohn, K. Foss. – Waveland Press, Inc, 2010. – 487 p.

Парій С.Б.

аспірант,

Запорізький національний університет

ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ НА СВІТОВОМУ ОСВІТНЬОМУ РИНКУ

Підготовка кваліфікованих кадрів у сфері туристичного обслуговування питання наукового пошуку багатьох сучасних науковців. У цьому напрямку цікавим є досвід професійної підготовки фахівців з туризму у закордонних вищих навчальних закладах. Країни-лідери на ринку туризму зазвичай мають певну систему підготовки туристичних кадрів, яка відповідає вимогам сьогодення і здатна задовольнити потреби сучасних споживачів і виробників туристичних послуг, але не позбавлені й певних проблем [1, с. 356].

Питання підготовки кваліфікованих фахівців для галузі туризму висвітлюється у працях вітчизняних і зарубіжних дослідників. У вітчизняних академічних колах досвід підготовки туристичних кадрів вивчали В.К. Федорченко, Г.В. Черній, Н.П. Степанець, Л.В. Чорна, Н.І. Закордонець, Л.В. Кнодель та Л.В. Сакун. Роботи науковців присвячені підготовці туристичних кадрів у навчальних закладах Європи, США, Франції, зокрема питанням змісту освітніх програм, формам теоретичної і практичної підготовки майбутніх фахівців з туризму.

Туристична освіта як складова туристичної галузі має безпосередній вплив на соціокультурний розвиток країни. Тому, передусім система

туристичної освіти повинна бути гнучкою, швидко адаптуватись до потреб туристичного ринку, мати варіативні програми навчання, практичну підготовку у безпосередньому зв'язку з роботодавцями [2, с. 108].

Англомовні наукові праці також висвітлюють питання, пов'язані з освітою у галузі туризму (M. Chaisawat, P.L. Pearce, C. Cooper, F. Okumus та ін.). Дослідники розглядають питання туристичної освіти у таких країнах як Австралія, Таїланд, США, Туреччина, Китай і їх численні програми, які відрізняються за змістом, метою, обсягом і терміном навчання.

Зокрема, Ф. Пирс досліджує австралійський ринок туристичної освіти, відзначаючи певне відставання за стратегічними напрямками на фоні зростаючої глобальної конкуренції та якості. Автор звертає увагу на значне різноманіття програм професійної підготовки майбутніх фахівців з туризму, залучених до підготовки закладів і установ, що спираються на Болонський процес, замість розробки відповідних національних стандартів за прикладом інших країн, більш успішних у туристичному секторі [3, с. 251].

Дослідник з Великої Британії Кріс Купер, розглядаючи питання управління знаннями в туризмі, зазначає повільність засвоєння інновацій у туристичному освітньому секторі внаслідок відсутності безпосереднього обміну знаннями між користувачами знань і дослідниками. Розуміння характерних особливостей сектору, співпраця між виробниками, споживачами туристичних послуг, освітянами і дослідниками дозволять забезпечити високу конкурентоспроможність туристичної галузі. На думку автора якісна і своєчасна передача знань повинна відбуватися шляхом вивчення та обміну через колективний інтелект і знання людей, які складають туристичний сектор. Такий підхід до управління знаннями в туризмі дозволить здійснювати якісну професійну підготовку фахівців з туризму [4, с. 517].

Азійський освітній туристичний простір має схожі проблеми. Кількість випускників навчальних закладів у галузі туризму цілком достатня щоб задовольнити попит ринку. Проте, професійна кваліфікація бакалаврів і магістрів не відповідає вимогам роботодавців, туристична освіта і навчальні заклади відіграють роль другорядних, а повинні бути каталізатором та координатором між зацікавленими сторонами туристичної галузі [5, с. 198].

Труднощі у професійній туристичній освіті зазнає і такий професійний гравець на ринку туристичних послуг як Туреччина. Ф. Окумус і О. Ягси у своєму дослідженні зазначають, що туристичні освітні заклади Туреччини відчують брак кваліфікованого академічного персоналу, мають недосконалі навчальні плани, обмежені можливості щодо практичного навчання майбутніх фахівців з туризму. Вирішення цих проблем автори вбачають у підвищенні національних стандартів вищої туристичної освіти, забезпеченні кращого фінансування, сертифікації викладацького складу і освітніх туристичних програм, а також налагодження співпраці, у тому числі і міжнародної, між освітянами і галузевими партнерами туризму [6, с. 114].

Туристична освіта в Китаї має велике значення для розвитку відповідного сектору економіки. Розвиток туризму можливий за умови забезпечення галузі професійними кадровими ресурсами. У цьому питанні спостерігається значний розрив між постійно зростаючим попитом на фахівців з туризму і пропозицією. Науковці вбачають ключовою проблемою китайської професійної туристичної освіти недосконалі навчальні програми, які не здатні задовольнити виробничу необхідність галузі у частині якості та кількості фахівців з туризму. З метою вирішення цієї проблеми необхідна стандартизація професійної туристичної освіти у Китаї. Професійна підготовка майбутніх фахівців з туризму вимагає більш широкої дисциплінарної бази навчальних програм, доцільного добору відповідних знань і вмінь з урахуванням світових інновацій [7, с. 291, 295].

Враховуючи результати численних досліджень можна дійти висновку, що світовий освітній туристичний ринок має низку проблем у професійній підготовці кваліфікованих кадрів з туризму. Зокрема, найгострішим постає питання налагодження співпраці й взаємозв'язку між закладами освіти і виробниками туристичних послуг, спільна розробка і провадження сучасних освітніх програм, що стрімко реагують на запит туристичного ринку. Окремо слід зазначити і проблему недосконалості, а іноді й відсутності, національних стандартів туристичної освіти, що призводить до браку кваліфікованих туристичних кадрів і низької конкурентоспроможності країн на світовому туристичному ринку.

Отже, проблеми світового освітнього ринку галузі туризму мають вирішуватися у тісній співпраці з усіма зацікавленими представниками

туристичної індустрії, що забезпечить розробку сучасних інноваційних програм підготовки кваліфікованих кадрів, впровадження міжнародних стандартів туристичної освіти.

Список використаних джерел:

1. Черній Г.В. Досвід підготовки майбутніх фахівців туристичної сфери в Україні та світі. *Збірник наукових праць*. Київ, 2009. С. 356.
2. Ткач В.О. Сучасна система освіти в туристичній індустрії. *Український журнал прикладної економіки*. 2016. Т. 1. С. 102-108.
3. Pearce P. L. Australian Tourism Education. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*. 2005. Vol. 5. pp. 251-267.
4. Cooper C. Managing tourism knowledge: a review. *Tourism Review*. 2018. Vol. 73. Pp. 507-520.
5. Chaisawat M. Travel and Tourism Education in Thailand. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*. 2005. Vol. 5. Pp. 197-224.
6. Okumus F., Yagci O. Tourism Higher Education in Turkey. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*. 2005. Vol. 5. Pp. 89-116.
7. Lam T., Xiao H. Challenges and constraints of hospitality and tourism education in China. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 2000. Vol. 12/5. Pp. 291, 295.

Пікас О.Б.

професор,

Національний медичний університет

імені О.О. Богомольця

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ФТИЗИАТРІЇ У НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

Сучасні аспекти викладання фтизіатрії у Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця спрямовані на підвищення якості знань і мотивації майбутніх лікарів та їх клінічного мислення. Покращення медичної освіти на кафедрі фтизіатрії та пульмонології досягається різноманітними формами і технологіями навчання (демонстрація хворих та їх курація, ситуаційні задачі, учбові фільми, клінічні лекції), що сприятиме розвитку особистості майбутніх лікарів.